

Kie Tisa - כִּי תִשָּׂא

Sjemot 30:11-34:35

Sjemot ✦ Wa-eera ✦ Bo ✦ Besjallach ✦ Jitro ✦ Misjpatiem ✦ Teroema ✦ Tetsawee ✦ **Kie Tisa** ✦ Wajakheel ✦ Pekoedee

Lees de samenvatting van parsjat Kie Tisa.
Beantwoord daarna de vragen.

1. God verbiedt Mosje om de kinderen van Jisraeel te tellen. Kun jij uitleggen hoe Mosje toch te weten komt uit hoeveel mensen het joodse volk bestaat?

---

2. Mosje heeft Betsalel en Aholiav aangesteld om leiding te geven over de werkzaamheden in het misjkan. Kun jij onderstaande taken bij de juiste persoon zetten?

ark met deksel – gouden voorwerpen – bewerken van hout – zilveren voorwerpen – tafel voor de broden
koperen voorwerpen – gouden altaar – kleren van de kohaniem – bewerken van edelstenen

Betsalel

Aholiav

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

3. Waarom moet Mosje volgens jou het joodse volk er voor de zekerheid aan herinneren, dat zij sjabbat moeten houden?

---

4. Kun jij uitleggen waarom Mosje de stenen platen naar beneden heeft gegooid?

De parasja verklaard ...

Mosje krijgt van God de opdracht om het Joodse volk te tellen. Met andere woorden: hij moet een volkstelling houden. Aangezien hij niet de kinderen van Jisraeel zelf mag tellen, laat hij hen in opdracht van God een halve sjekel geven. Door het tellen van die halve sjekaliem weet Mosje toch uit hoeveel mensen het Joodse volk bestaat. Waarom moeten de kinderen van Jisraeel eigenlijk worden geteld? En waarom moet dat door middel van het geven van een halve sjekel?

Jouw antwoord:

In de tijd van het misjkan gaven de kinderen van Jisraeel – arm en rijk – een halve sjekel als bijdrage aan de offers, die uit hun naam door de kohaniem werden gebracht, aldus **Rav Elazar**. Sinds de verwoesting van het beth hamikdasj (de Tempel) kunnen er geen offers meer door de kohaniem worden gebracht. In plaats daarvan moeten de kinderen van Jisraeel tsedaka geven.

Omdat het Beth Hamikdasj is verwoest, kunnen we geen offer meer brengen wanneer we iets verkeerd hebben gedaan. **Rav Elie Munk** legt uit dat er drie dingen zijn, die moeten worden gedaan na het begaan van een zonde: echt spijt hebben van wat je hebt gedaan, dawwenen (bidden) en tsedaka geven.

Volgens **Rasji** voelt God zoveel liefde voor het joodse volk, dat hij de kinderen van Jisraeel regelmatig wil tellen. En door hen te tellen wordt zijn liefde voor het joodse volk alleen maar groter. Voor de mens zelf geldt, dat hij met het geven van de halve sjekel voelt dat hij één van de kinderen van Jisraeel is en laat zien dat hij deel uitmaakt van het joodse volk.

? van de week

De rijke zal niet meer en de arme niet minder geven dan een halve sjekel als afgezonderde gewijde gave ter ere van de Eeuwige, om verzoening te verkrijgen voor jullie leven. Sjmot 30:15

Alle mensen – rijk en arm – hebben in hun leven wel eens de hulp van andere mensen nodig. Daarom is het belangrijk dat alle joden het gevoel krijgen dat zij erbij horen en dat zij tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de joodse gemeenschap. Wat doe jij om anderen het gevoel te geven dat zij erbij horen?

Heb jij jouw antwoord al op het prikbord van JELED geplaatst?
Heb je vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit werkblad?
Nee, op naar parasjat Wajakeel.
Ja, stel je vraag aan JELED.

Stuur een e-mail met de vraag naar edu@nik.nl en je krijgt vanzelf antwoord.

Midrasj

Nadat Mosje de twee stenen platen met daarop de wetten en voorschriften van God heeft gekregen, zegt God tegen Mosje: "Ga naar beneden, want jouw volk, dat jij uit het land Egypte hebt gevoerd, heeft iets slechts gedaan." Mosje antwoordt: " Eeuwige, Heer van de Wereld, sinds wanneer is het *mijn* volk?" De Eeuwige antwoordt: "Het is jouw volk, omdat jij niet alleen Mijn volk, maar ook andere mensen uit Egypte hebt meegenomen. Ik heb al die tijd al geweten, wat zij zullen doen."

Als Mosje naar beneden gaat, ziet hij dat het volk een gouden kalf heeft gemaakt en er omheen danst. Mosje wordt heel boos en gooit de stenen platen naar beneden. Ze vallen in stukken aan de voet van de berg. Mosje gaat naar Aharon en vraagt: "Wat heeft dit volk je toch gedaan dat je er zo'n grote zonde over hebt laten komen?" Aharon vraagt aan Mosje om niet zo boos op hem te zijn. Hij legt uit dat het volk hem heeft gevraagd een god voor hen te maken, maar dat hij dat niet heeft willen doen.

1. Wie heeft volgens de midrasj het gouden kalf gemaakt?

Aharon vertelt aan Mosje wat er is gebeurd: "Choer, de zoon van Mirjam, heeft geprobeerd het volk ervan de weerhouden om een afgodsbeeld te maken. De mannen hebben hem vermoord. Ik wist niet wanneer jij terug zou komen en ik wilde niet dat er nog meer onschuldige slachtoffers zouden vallen, daarom heb ik besloten mee te werken met het slechte plan. Ik heb geprobeerd tijd te rekken door eerst aan de vrouwen en de kinderen te vragen om hun gouden sieraden af te geven. Ik dacht namelijk dat zij hun sieraden te mooi zouden vinden om weg te geven. Zoals verwacht wilden zij dat niet doen. Helaas pakten de mannen de sieraden van hen af en gaven die aan mij. Ik heb de sieraden in het vuur gegooid in de hoop dat zij zouden verbranden. De Egyptische tovenaars die met ons zijn meegekomen uit Egypte, hebben er met hun tovenarij voor gezorgd dat het goud is omgesmolten tot een gouden kalf. Toen het volk mij vroeg om een altaar te bouwen, heb ik opnieuw tijd gerekt. Steen voor steen heb ik gepakt, in de hoop dat jij zou komen. Daarna heb ik ook nog het feest een dag uitgesteld. Ik hoopte dat je nu wel de berg af zou komen."

2. Kun jij uitleggen waarom Aharon – de broer van Mosje en koheen gadol – heeft meegeholpen met het maken van een gouden kalf?

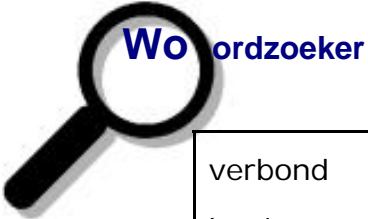
---

3. Op welke manieren heeft Aharon geprobeerd om de afgoderij rondom het gouden kalf te voorkomen?

---

verbond	<i>beriet</i>	בְּרִית
honing	<i>devasj</i>	דֶּבֶשׁ
arme	<i>dal</i>	דָּל
melk	<i>chalav</i>	חָלָב
wasbekken	<i>kiejor</i>	כִּיּוֹר
stenen tafels	<i>loechot avaniem</i>	לְחַת אֲבָנִים
altaar	<i>mizbeech</i>	מִזְבֵּחַ
gouden kalf	<i>eegel zahav</i>	עֵגֶל זָהָב
rijke	<i>asjier</i>	עֲשִׂיר
sjekel	<i>sjèkel</i>	שֵׁקֶל

Kun jij zien welke woorden het zijn?

1. Zet eerst de letters in de goede volgorde.
2. Schrijf daarna het Nederlandse woord in het grijze vak naast het Hebreeuwse woord met dezelfde betekenis.

											ז	ח	ב	מ					
												ל	ק	ש					
												ת	ב	ל	י	ס	ח	א	נ
													ר	ע	י				
													ב	ל	ח				
													ד	ש	ב				
													ת	ר	י	ב			
													ג	ב	ל		ז	ע	
													י	פ	ר	ו			
													ל	ד					